

گردش میان جاذبه‌های ناشناخته

✓ **مژگان مهرابی** دیدنی‌های بازار تاریخی تهران آنقدر متنوع و زیاد است که هر بار به بازار سر بزنید، می‌توانید سراغ تماشای جاذبه‌های متفاوت بروید. از قهوه‌خانه‌ای که به کوچک‌ترین چایخانه شهر معروف است تا آرامگاه یکی از پادشاهان زنده، تنوع گسترده‌ای از جاذبه‌های گردشگری در بازار بزرگ تهران وجود دارد. این بار که گردش در کوچه پس‌کوچه‌های بازار را انتخاب کردید، سری به این جاذبه‌ها بزنید و خودتان را به یک گشت‌وگذار متفاوت مهمان کنید.

قهوه‌خانه حاج علی درویش

☞ **معرفی** قهوه‌خانه حاج علی درویش که به کوچکترین قهوه‌خانه ایران معروف شده، در بهار ۱۳۹۵ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید.

نشانی: **خیابان ۱۵ خرداد، سمت چپ راسته بازارها**
 قدمت: **۶۳ سال**
 جطور برویم: **خیابان ۱۵ خرداد را به سمت شرق رفته، بعد از مسجد جامع، سمت چپ قهوه‌خانه پیداست.**

طعم خوش یک استکان چای مهربانی

قهوه‌خانه حاج علی درویش چند دهه در بازار فعالیت کرده اما چند سالی می‌شود به شهرت رسیده و پای گردشگران ایرانی و خارجی به آن باز شده است. فضای قهوه‌خانه سنتی است و می‌توانید هنگام نوشیدن چای، زمانی را به خواندن و جست‌وجو در میان کتاب‌های قهوه‌خانه اختصاص دهید. هر چند قهوه‌خانه فضای بسیار کوچکی دارد اما کتاب‌های بسیاری در آن جای گرفته است. از چای معمولی با نبات گرفته تا چای ترش، آویشن و چای نعنائی و هل دار اینجا پیدا می‌شود.

خانه ملک

☞ **معرفی** خانه موزه‌ای قدیمی با معماری ویژه، دیوار به دیوار مغازه‌های لوازم‌التحریر در بازار بزرگ تهران از حسین ملک به یادگار مانده است.

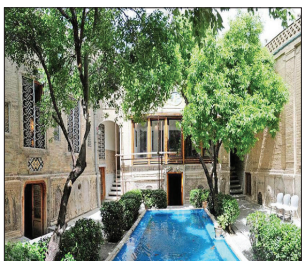
نشانی: **خیابان ۱۵ خرداد، بازار بین‌الحریمین**

خانه موزه ملک

خانه حسین آقا ملک، یکی از مکان‌های دیدنی و تاریخی پایتخت است که در بازار بزرگ قرار دارد. برای پیدا کردن آن نیاز به گشت‌وگذار نیست، عمارتی با نما و ستون‌های سنگی و سردر «الملک هوالحق المبین» می‌تواند راهنمای خوبی برای گردشگران باشد. این خانه در تمام روزهای هفته جز جمعه‌ها از ساعت ۹ تا ۱۶ باز است و برای بازدید از آثار به نمایش گذاشته شده در خانه نیازی به پرداخت هزینه نیست. در خانه موزه ملک آثار و اشیای گرانقیمتی نگهداری می‌شود. مجموعه هنر لاک‌ی یکی از آنهاست که شامل ۸۶ قطعه قاب آینه سرچسبدان و قلمدان می‌شود که قدمت بعضی‌شان به ۳۰۰ سال هم می‌رسد. از دیگر مجموعه‌هایی که در این خانه به نمایش گذاشته شده، تابلوهای نقاشی هنرمندانی چون کمال الملک، صورتگر و تجویدی است. اگر گذرتان به خانه حسین آقا ملک افتاد حتماً از مجموعه فرش آن هم دیدن کنید. ۳۴ نخته‌قالی و قالیچه که از دوره صفوی تا قاجار بافته شده در اینجا نگهداری می‌شود.

از تمبر و سکه تا تابلوهای خوشنویسی

مجموعه آثار خوشنویسی در یکی از تالارهای خانه موزه به نمایش گذاشته شده است؛ تابلوهای نفیسی که از دوره تیموری تا قاجار به یادگار مانده‌اند. از دیگر وسایلی که در خانه حسین آقا ملک می‌توانید تماشا کنید، مجموعه بزرگ تمبر و مجموعه سکه است. حدود ۹ هزار سکه تاریخی از جنس طلا، نقره، مس، برنج و مفرغ مربوط به دوران پیش از هخامنشی (از سده ششم پیش از میلاد) تاکنون در اینجا وجود دارد. مجموعه ملک‌بانو که ۴۷ قلمدان، سرقلیان، نسخ خطی و تابلوی نقاشی را در بر گرفته و هدیه فرزند حسین آقا ملک به این خانه موزه است، در بخش دیگری از خانه به نمایش گذاشته شده است.

کلیسای تادئوس و بارتولیمئوس

☞ **معرفی** این کلیسا به دست خانواده‌ای ارمنی که به دستور فتحعلی شاه برای شیشه‌بری کاخ گلستان از اصفهان به تهران آمده بودند، ساخته شد.

نشانی: **خیابان ۱۵ خرداد، غرب بازار حضرتی**

قدمت: **۳۰۰ سال**

جطور برویم: از خیابان مصطفی خمینی به بازار حضرتی بروید، داخل بازار سمت چپ کوچه ارمنه را پیدا کنید.

اولین کلیسای ارمنه تهران

یکی از قدیمی‌ترین کلیساهای کشور آن هم در دل بازار بزرگ پایتخت، یکی از ناشناخته‌ترین جاذبه‌های پایتخت است. بنای این کلیسا که نخستین کلیسای ارمنه تهران محسوب می‌شود از نظر معماری شباهت زیادی به کلیساهای ارمنه جلفای اصفهان دارد. کلیسا بنایی یک طبقه است؛ این کلیسا از حیاط، تالار مراسم، ایوان، ورودی به تالار، اتاق گوشه جنوب شرقی تالار و فضای نیمه بازی در شرق تالار تشکیل شده است. گریبایدوف سفیر روسی و جمعی از چهره‌های ادبی و علمی آن دوره در این کلیسا به خاک سپرده شده‌اند.

آرامگاه لطفعلی خان زند

☞ **معرفی** آرامگاه لطفعلی خان زند در محوطه آرامگاه امامزاده زید (ع) در بخش مرکزی بازار بزرگ تهران قرار گرفته است.

نشانی: **بازار خیاط‌ها، پلاک ۷۳**

قدمت: **۲۷۰ سال**

جطور برویم: از سبزه میدان به بازار کفاش‌ها رفته و بعد از آن به بازار خیاط‌ها بروید.

همسایه با امامزاده زید

شاید کمتر کسی بداند آرامگاه لطفعلی خان زند، در بازار تهران قرار دارد. آن هم در جوار بقعه امامزاده زید، درون یک حجره و درست دیوار به دیوار قسمت زانه امامزاده. دور تا دور مقبره این پادشاه ایرانی بادرهای شیشه‌ای محصور شده است. روی سنگ قبر قدیمی این آرامگاه این جمله نوشته شده است: در این مکان جوانی فرشته سرشت، بزرگ‌ترین شمشیرزن زنده و ابر انسانی از نژاد شایسته ایرانی از تبار دلاوران آرمیده است.

سبزه میدان

☞ **معرفی** سبزه میدان از معروف‌ترین و پرترددترین مکان‌های خرید تهران است که همه جور کالایی در آن فروخته می‌شود.

نشانی: **خیابان ۱۵ خرداد، نرسیده به خیابان ناصرخسرو**

قدمت: **۳۰۰ سال**

جطور برویم: بعد از ایستگاه مترو ۱۵ خرداد مسیر را به سمت شرق ادامه دهید.

میدانی که دیگر نیست

این میدان در دوران زنده و قاجار محل کاشت سبزی برای مردم تهران بود و به همین دلیل به این نام شهرت دارد. سبزه میدان در دهانه ورودی بازار بزرگ تهران واقع شده است. بسیاری از ساختمان‌های اطراف سبزه میدان مانند بانک ملی ایران (شعبه بازار)، کاخ گلستان و ورودی بازار کفاش‌ها از آثار تاریخی و معماری ارزشمند و دیدنی‌های پایتخت هستند. هر چند ردی از شکل مرسوم میدان‌های دیگر در سبزه میدان دیده نمی‌شود، اما سال‌هاست سبزه میدان به مرکز مهم دادوستد تبدیل شده است.

کوچه گذرباشی

• نشانی: بازار حضرتی، گذرباشی
 معرفی: کوچه گذرباشی یا کوچه قاطرچی‌های بازار بزرگ تهران در امتداد گذر لوطی صالح و در نزدیکی بازار دروازه‌نو قرار دارد. در گذشته‌های نه‌چندان دور، این محدوده راسته بازار نعلبندان، بازار علاف‌ها و محلی برای خرید و فروش چهارپای بود، به فروشندگانش هم قاطرچی می‌گفتند. به همین خاطر این گذر به قاطرچی‌باشی شهرت پیدا کرد، اما چون گفتن این کلمه سخت و سنگین بود، قاطرچی را حذف کردند و این گذر بین مردم با عنوان گذرباشی معروف شد. گذرباشی از شمال به کوچه غریبان، از غرب به گذر لوطی صالح و گود زنبورکخانه نزدیکی خیابان مولوی و از شرق به بازار حضرتی محدود می‌شود.